

# BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómezei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

|                                                                                                                        |                                                                                 |                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Szerkesztője írda<br>Brassó, Kolostor-utca 26. szám alatt.<br>haví a lap szellemi részét előző közlemények szerzőinek. | A szerkesztést feloldó:<br><b>FÉJÉR VILMOS.</b><br>Rézrészek vissza nem adának. | A lap kiadó-hivatala:<br>Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.<br>Ide küldendő az előfizetési pénzek és hirdetések díjai. |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Ifjúsági játékok és kirándulások.

Akara, nem akara tanulóit kell vezérelniük. Teszem azt azonban a szőlők kedve volt. Híz ki ne érdeklődnek gyermekeiket testi és lelki nevelést illető olyan fontos kérdések iránt, miniket jelenleg a Pozsonyi gyűlés országos központosító tanácsgyűlése az Zichy József gr. főispán, Klempa alispán, Tallér polgármester, Riményi Károly pápai kanonás és Kramonir kir. ügyész közös érdeklődése mellett felvet és megvitat?

Három fölötti problémák tárgya képzete az értekezés tárgya: a testgyakorlat, a latin nyelvtanítás és az ábrázoló művészet.

A torna terén két rendszer divik világszerte: a Jahn által megalapított nemzeti testgyakorlat és az angol atletikai sport.

Az előbbi éppen csak az iskolákra szorítkozik, vagy házakban kiválthatnak megjelölt városokban divik feltevések között is.

Brassóban a szász „tornagyregtel” régebbi keletkezésű, a magyar pedig alig pár éves. Az utóbbi ma már az angol testedzés és mozgást is szép sikerrel űzi s kirándulási iránt közérdeklődést is találni, nem említtet azt, hogy a társas szellem és férfias jellem kedvéért ápolásban részesülnek az egyetli tagok részéről. Így haszonmível szellem longi át a brassói kerképarók „Villám” névű egyesület is.

Igy hat ki a torna az életre, a társadalomra. Így terjed az angol sportörzés napról-napra mindjobban, s legészötebb

pártolóját leli Csáky gr. miniszter magas személyében is, ki a körmozgáshozál el kezdve az uszágig az ismeret fejlesztő testmozgásra nem szűnik meg éber figyelmét fordítani s erre vonatkozó átvés rendeléseket kibocsátani.

Mi, kik a Jahn rendszerének vagyunk ismerője, fölötté megkülönböztet találunk Spencer Herbert azon állását, hogy a torna nem arányosan fejleszt a testet; így pl a leányok keze és láb fölötté mosodik a deréknak rovársra. Már ő ajánlja, hogy játék és szabad mozgás helyettesítse a kedélyre komoran ható chablonos tornagyakorlatokat, melyek tapasztalat szerint a gyermekek lelkiét jobban kifejtik, mint az iskolai tanítás.

A tanácsgyűlés azért a testgyakorlat a játékokkal jól összekötendő: ez az ifjúság számára nyújt megjelölt játékokkal kell berendezni; heit két kérdés a játékoknak szemelendő: azonnali érvényesnek nagyobb kirándulás is legyen.

Mindenek elterjedéséért központosító játékokatanyomnak szervezetenek támasz részére. Tehát: Fröbel en gros. Edvig a két szabad szabadon rendezvált tárgyat: rajz, zene, ének stb tanításra fordítottak. Ha már most még a rendező tornáról is megtartanak, soha sem lesz hozzávége a túlerőtelenség, hacsak a latin nyelvet ki nem műsöböl.

Valaki ott fenn azt óvatolja, hogy „magyar nemzeti alapon” folyjanak a játékok.

Természetesen leszavazta a többség.

Kissé furesnek is tünik fel a látásolag chaunviszisztikus indítvány. Pedig nem az. Buzogány Áron ítélt javát a magyar nép és gyermekeivel játékaiknak gyűjtésére és ismertetésére fordítá. A croquette pl. nem igen illelnek a mi falink kezében; az meg a többi fajta külföldi játékokban költségek szokott lenni.

Mi a jelen és mulában divó sajátos játékokat mint jellegzetesnek leginkább megjelöltek veljünk ápolandóknak.

Ne feledjék a hangyjukol azokat úgy is, mint gyönyörű nemzeti tánczainak, melyek közül az egyetlen egy csárdás tartotta fenn magát, s az is a lehető legutóbbi torzalkban.

Kirándulásokkal a mi brassói ifjúságunk eddigéig is eleget tett; többet, mint bármelyik az országban Kapva-kapunk az alkalom, hogy a turista nevet a különféle című tanulmányi utakon kiérdemelve. Tereit, természetrajzi kirándulásokhoz rendeznek énekesek mellett. Van is elég teremtés.

De holvaunk Brassóban a játéktérsek?

By

## Nagy nemzeti kiállítás 1898-ban.

— Az országos iparügyesület értekezése. —

A kormány tudvaleg a legjobbak szándék által vezérelteté el volt határozta, az 1895-iki ezerevén nemzeti önépítely egy országos kiállással megjelni.

Az azonban a mivórád körök magok, az iparosok néhány nappal ezelőtt kifejtették a terve vett kiállítás elhalasztásáig.

A munka lasságok kezdetét ölelt, s meglelt Székely föld; a huzsárak mindent nyomba, de alig értek „Vissza” vizének hídjához, ott egy egész század sorban várakozott a 12 huzsárú fészeti dászával. Magyarok alkiják a huzsárak közül magát: „Csak nem én vagyok! Monddon hadnagy ur?” szölkik meg a legyeknél Dináthol. Megjén hadnagy ur jelentés ezt örmagyunk. Mi addig itt állunk, harcokunk és nem engedjük, hogy örmagyunk az elbélenség megjelje! Ezek a fiúk udvarhelyszéki kiel voltak.

Dináth hadnagy volt tehát az országunk első hadja. A jelenléti társaságban a hadnagyot (Gibó skatula) is, a mirt ki a csapatját ott merte hagyni és nem egyik huzsár által tettelet jelentett. Erre fölvezető a faluban hátramaradt 12 huzsár segítése gőre kültöttek, s magam is csakhamar a hátramaradt másfél századdal utának indultam. Puhl grófgyarabáns birván a 3 lovasgyalogság és gyalogságról az udvarhelyszéki. Midőn így a városom dőn a helyszégre nyomulnak, a vőlekapunál egy huzsár verék

táskát 1898-ra, meg pedig azon ekköz hogy elezör rövid az idő, másodszor nincs pénz s harmadszor nincs ahöz való produkció.

Jókai Mór az iparügyesület ezen nyilatkozatát huzsárnyos indokolással és sértett huzsárakkal rögt bűnöl fel. Az előbbi vőle Jakobus, Thék Endrő, Bohula János, Heljai Ferencz, Raprich Károly, Hegedűs Károly, Beck Dén, Brachfeld János érít a második vőle Matlekovics Sándorra vőle, a ki indokolatlan dűszegölő a „Politikai Szemle” ez havi győltörésben „Huzsárát ér után” havi győltörésben „tanulmányt böcsőtöt közzé, melyben azt is író: a vőle, mikor ő 1867 óta 1890-ig mint mindehátó lényező szerepelt a miniszteriumban. Részese is ő volt kiváló szerencsében, mielőtt meg Bismarck sem! — Közzéte cikkeit a német újságokról neveztes „Tribuna” is. Mein Herz, was wollt du noch mehr? —

Ez alkalommal azonban igazat adnak Matlekovicsnak, ki az iparosok szempontjából itérten meg, hogy egyetlén, a kiállításal szemben foglalni állást, mert bár a nagypárosok és a közkeletűségön tárgysákt előlított közép-iparosozást nem riad vissza áldozatoktól sem, addig a kisiparosok, vagy a nagy többségnek a kiállítás kárára volna, a Heljai Ferencz dr. szintén azt hiszi, hogy a czélok egyáltalán nem állanak arányban az előrendő eredményekkel.

Végre is Zichy Jenő gróf indítványa gyöz, mely szerint a nemzeti kiállítás legkezebb 1893-ban tartassék meg.

Ohajtott volna az egyes iparkam-

osze lováról leszállva, lora nyakára tasmakodva, az ellenes föld fördőre, tiszor közeben: rápillantás a fölsemre a huzsár.

Futolag visszaközlök: „Mi bu?” „Ni uram, jobbakat kiderítőköt leuannak egy elme-oligot köztelőköt?” „Hád, ott ne bulni, szölközök, miát adatok én kedek!” Miro a huzsár komoran válaszol: „Hlyunt-e? Magának a muszka ezárnak ncsen! Ilyen lora!”

Ezen huzsár Söfivának hittár (Söfiváról), a ki midőn önkéntesen jelentette magát vőlegráta, meggyőztetést, alkalmasok alkiják, foglalkoztatás 9 estét huzsárakat kapott gróf Halász János főnöki birtostól (Székely-Keresztúr). Midőn a foglalkozást felszólalt, átközött fordult a szí amód: „Ime apám uram, atyákok kednek 7 huzsár. Vegen ezzel egy társat anna a kezeskötök, a mely megvan, hogy legyen elölököt huzsár.” Köt huzsár elegetnek a melyet, szörn stb. aprólékosokat, melyek a határozással székelyteltek, hogy vőlegráthassak.”

Itt tovább nyomulva a helyszégre, (Eger-hegy, Árhegy) egyik mellék utcából kivágtat egy jó ismeret huzsárkísérlet. Kárda helygöyben egy lovagot fölét, mely huzsár huzsára meg felirított: „Egy elölököt, Eger-hegyi huzsárja mőds.” Ime, ha rőszeg verék is, örmagy ur, én kötelezettséget megteszem!” A másik kezesköt egy azot

## TÁRSAS.

### Horváth Ignác 48-as alezredes emlékei.

A „Brassó” eredeti társasja.

Azonban katonai előfizetési indultam el Pösterházi, Midőn a cefélők híre és az ottléti érem hamarosan a Kú kőllő hídjakör, itt találom a tőhadnagy által már jelentett vő 3 elejett köziokt. Közvetlenül a híd, a hol a város utca közlőköt (Miden) itt ülő felőlököt. Bui huzsárak közt, ki a székelyek, 5 dr. muskálósok teritőköt. A picura felőlököt, a gondolva, hogy itt megállapolt a seereg, egy alálóköt kőzött városi polgár (Hegedűs nevezett polgármester) szölköt meg, kérdvén, nem hupnék-e vagy egy kanál lora? „Igen is”, felelt. Leszállok lovamról a felölököt.

Igy földágyra egy víz rőszelőköt elém be tett. Meg sem tudtam ott cseszen; a picurát fölér élezték felölököt meg az alólök. Erre fölököt, kőzölököt az alólök; a futuristát azt parancsolta Bem tábornok nevében, hogy menjek tovább tovább Kapura. Tehát rőgtön lora úr fölölököt utamat. Meg felölököt Kapura, 31-ik asszisztens 3 gyugyaló hadgyarabáns által előfőzött kőzölök. Midőn a Székely föld, Ugyan egysejtő 12 huzsár porlyasztása egészen Nagy-Székely gr.





356 (17—60)